

प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई आणि डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
हवामानावर आधारीत कृषि सल्ला (ठाणे व पालघर जिल्हा)

(०२३५८) २८२३८७

अंक २९/२०१९

दिनांक ०९/०४/२०१९

कालावधी ५ दिवस

डॉ. अशोककुमार चव्हाण,
विभाग प्रमुख,
कृषिविदया विभाग
९४२२३७३३९६

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविदया विभाग
९४२२३७४००९

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविदया विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक ०३/०४/२०१९ ते ०९/०४/२०१९)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक १०/०४/२०१९ सकाळी ८:३० पासून १४/०४/२०१९ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)					
०३/०४	०४/०४	०५/०४	०६/०४	०७/०४	०८/०४	०९/०४		१०/०४	११/०४	१२/०४	१३/०४	१४/०४	
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	-	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०	
३१.०	३१.०	३२.६	३२.८	३२.०	३२.०	-	कमाल तापमान (अं.से)	३४	३४	३४	३४	३४	
२१.०	२२.२	२४.४	२१.२	२१.४	२१.६	-	किमान तापमान (अं.से)	२३	२३	२४	२४	२५	
०	०	०	०	०	०	-	मेघाच्छादन (ऑक्ट)	०	१	०	०	०	
८६	९५	८१	८१	७७	९३	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	७०	५७	५८	५१	५०	
६९	६९	५८	५९	६९	६३	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	३२	३१	२९	२६	२२	
३.३	३.२	४.५	३.८	२.६	३.३	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	७	७	४	५	३	
आ.द.	आ.पू.	इ.	इ.	वा.उ.	शांत	-	वाऱ्याची दिशा	नै.प.	नै.	नै.प.	पू.	ई.उ.	
पाऊस (मिमी) मागील आठवडयातील							पाऊस (मिमी) ११/२०१८ पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा					
०.०							०.०					२३५९.६	

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

दिनांक १० ते १४ एप्रिल, २०१९ पर्यंत कमाल व किमान तापमानात वाढ होण्याची शक्यता आहे. दिनांक १० व ११ एप्रिल, २०१९ राजी वाऱ्याचा वेगात वाढ संभवते.

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
उन्हाळी भात	फुलारा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> उन्हाळी भात पिकास नत्राचा तिसरा हप्ता हेक्टरी २० कि. ग्रॅ. नत्र (४३ कि. ग्रॅ. युरिया) पिक फुलोऱ्यात असताना देण्यात यावा तसेच लोब्या आल्यानंतर दहा दिवसांपर्यंत शेतामध्ये पाण्याची पातळी १० सें. मी. पर्यंत ठेवावी.
आंबा	फलधारणा अवस्था (सुपारी ते अंडाकृती अवस्था)	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ह्यातील काही ठिकाणी मोठ्या आकाराची फळे काढणीच्या अवस्थेत असून फळांची काढणी 'नूतन' झेल्याच्या सहाय्याने चौदा आणि (८० ते ८५ टक्के) पक्वतेला देतासह सकाळी १० वाजेपर्यंत किंवा संध्याकाळी ४ नंतर करावीत. उष्णतेमुळे फळांचे तापमान वाढून साक्याचे प्रमाण वाढण्याची शक्यता असल्याने आंब्याची फळे काढल्यानंतर सावलीमध्ये ठेवावीत तसेच आंबा फळांची वाहतूक रात्रीच्या वेळेस करावी. फळे काढणीच्या किमान ८ दिवस अगोदर झाडावर कोणतीही फवारणी करू नये. आंब्यावरील काढणी पश्चात बुरशीजन्य रोगापासून आंबा फळांचे संरक्षण करण्यासाठी काढणी नंतर लगेचच फळे ५२° सें. अं. तापमानाच्या पाण्यात १० मिनिटे बुडवून काढावीत व नंतर फळे पिकविण्यासाठी ठेवावीत. डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठाने शिफारस केलेल्या कोरोगोटेट फायबर बॉक्समध्ये फळे पॅकिंग करावीत. पुढील दोन दिवस वाऱ्याचा वेग जास्त असल्याने नवीन लागवड केलेल्या कलमांना काठीचा आधार द्यावा. आंबा पिकामध्ये फळांवर भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची व त्यामुळे फळगळ होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी ५ टक्के हेक्झाकोनेझोल ५ मि. ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. आंबा पिकामध्ये फळांवर फुलकिडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे. प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी स्पिनोसेड ४५ टक्के प्रवाही २.५ मि. ली. किंवा थायमेथॉक्झाम २५ टक्के २ ग्रॅम प्रति १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.(सदर कीटकनाशकास लेबल क्लेम नाहीत). फलधारणा झालेल्या आंबा झाडास उपलब्धतेनुसार शक्य आहे तिथे प्रती झाडास १५ दिवसांच्या अंतराने १५० ते २०० लिटर पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. आंबा फळांचे फळमाशी पासून संरक्षण करण्यासाठी विद्यापीठाने शिफारस केलेले "रक्षक फळमाशी सापळा" प्रती हेक्टरी ४ या प्रमाणात बागेमध्ये झाडाच्या खालील बाजूच्या फांद्यावर लावावेत. नवीन लागवड केलेल्या आंबा कलमांना पहिली तीन वर्षे पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच जोड्याच्या खाली बुंध्यावर येणारी फूट वेळोवेळी काढून टाकावी. उन्हाळ्यात पहिल्या वर्षी आठवडयातून दोन वेळा तर दुसऱ्या वर्षी पंधरा दिवसातून दोन वेळा व तिसऱ्या वर्षी महिन्यातून दोन वेळा प्रत्येक कलमाना ३० लिटर पाणी द्यावे.
नारळ	फलधारणा व पक्वता	<ul style="list-style-type: none"> बाष्पीभवनामध्ये वाढ होत असल्याने, नारळ बागेत ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच आळ्यामध्ये ओलावा टिकविण्यासाठी नारळाच्या शेड्या पुराव्यात आणि झाडव्यांचे आच्छादन करावे. तयार नारळाची काढणी करावी आणि वाळवणी करावी. नवीन लागवड केलेल्या नारळाच्या रोपांना काठीचा आधार द्यावा तसेच कडक उन्हामुळे पाने करपू नयेत म्हणून पहिली दोन वर्षे रोपांना वरून सावली करावी. नारळावरील इरीओफाईड कोळीच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के कडूनिंबयुक्त (अझाडीराक्टीन) कीटकनाशक ७.५ मि.ली. समप्रमाणात पाण्यात मिसळून मुळाद्वारे एप्रिल ते मे, ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर व जानेवारी ते फेब्रुवारी या कालावधीत वर्षातून तीन वेळा देण्यात यावे. औषध दिल्यानंतर ४५ दिवसांपर्यंत नारळ काढू नयेत. याशिवाय नारळावर १ टक्का निमाझोल ४ मि. ली. प्रती लिटर पाण्यातून नारळाच्या घडावर पडेल अशी फवारणी करावी. फवारणी करण्यापूर्वी सर्व किडग्रस्त व तयार नारळ काढून घ्यावेत. पडलेली फळे, फुलारा गोळा करून नष्ट करावेत. तसेच नारळास ५० किलो कंपोस्ट, १० किलो निंबोळी पेंड व झिंक, बोरॉन, मोलिब्डेनम व कॉपर हि अतिसूक्ष्म अन्नद्रव्ये २०० ग्रॅम प्रती माड दरवर्षी देण्यात यावी.
चिक्	फुलारा व फलधारणा	<ul style="list-style-type: none"> चिक् पिकामध्ये फुलकळी पोखरण्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के एस. जी. ४.५ ग्रॅम किंवा डेल्टामेथीन २.८ टक्के प्रवाही १० मि. ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही १० मि. ली. किंवा प्रोफेनोफोस ४० टक्के प्रवाही १० मि. ली. प्रती १० लिटर पाण्यात या पैकी कोणत्याही एका कीटकनाशकाची फवारणी ५० टक्के फुले आल्यावर एकूण तीन फवारण्या एक महिन्याच्या अंतराने मार्च, एप्रिल व मे मध्ये कराव्यात. तसेच किडीच्या सर्वेक्षणासाठी निळ्या रंगाच्या प्रकाशसापळा बागेत बसवावा. बाष्पीभवनामध्ये वाढ होत असल्याने, चिक् बागेत ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच आच्छादनाचा वापर करावा.
भाजीपाला/ फळबाग रोपवाटिका	फुलारा	<ul style="list-style-type: none"> उन्हाळी भेंडी भाजीपाला पिकावरील पांढऱ्यामाशीच्या नियंत्रणासाठी शेतामध्ये पिवळ्या रंगाची चिकट कार्ड ८ प्रति एकर लावावीत तसेच भेंडीवर फळे पोखरण्या अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास किडग्रस्त फळे नष्ट करावीत व नियंत्रणासाठी सायपरमेथ्रीन २५ टक्के प्रवाही ३ मि. ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि. ली. प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. बाष्पीभवनामध्ये वाढ होत असल्याने, फळबाग रोपवाटिकेस, नवीन लागवड केलेल्या फळबागा तसेच भाजीपाला पिकास नियमित पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
दुभती जनावर/ शेळ्या/ कुकुटपालन	-	<ul style="list-style-type: none"> जनावरांच्या शरीराचे तापमान संतुलित राहण्यासाठी जनावरांना ताजे स्वच्छ व थंड पाणी मुबलक प्रमाणात देण्यात यावे तसेच उष्णतेचा दाह कमी करण्यासाठी वैरणीवर १ टक्के गुळपाणी आणि ०.५ टक्के मीठ यांचे स्वतंत्र द्रावण करून शिंपडावे. तापमानात वाढ संभवत असल्याने उष्णतेपासून संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याचे/कुकुटपालन शेडचे छप्पर गवत, भाताचा पेंडा, किंवा नारळाच्या झाडव्या यांनी झाकून त्यावर अतिउन्हाळ्यावेळी पाणी पडेल अशी व्यवस्था करावी तसेच वारा वाहत असलेल्या दिशेने गोठ्याच्या / शेडच्या बाजूस पाण्यात भिजवलेले बारदान किंवा गोणपाट बांधावे. उष्णतेपासून जनावरांचे संरक्षण करण्याकरिता दुपारच्या वेळी जनावरांच्या अंगावर थंड पाणी शिंपडावे त्यामुळे शरीराचे तापमान कमी होण्यास मदत होईल. गोचीडांपासून संरक्षण करण्यासाठी जनावरांच्या अंगास केसांच्या उलट दिशेने २ टक्के मिथिल पॅरेथिऑनची भुकटी चोळावी.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मासिक सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषि विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा